

BIBLIOGRAFIE UZUALĂ DIDACTICĂ-ȘTIINȚIFICĂ

(publicații din 1966)

CONSTANTIN ȘERBAN ȘI VICTORIA ȘERBAN

Prezenta bibliografie selectivă cuprinde rezultatele recente ale istoriografiei românești și universale (în traducere românească) apărute în lucrări independente, în culegeri și în periodicele de specialitate în 1966. În acest sens au fost parcurse următoarele periodice și culegeri de articole :

I. Periodice

- A.I.I.A. : „Anuarul Institutului de istorie și arheologie“ (Iași).
 A.I.I.C. : „Anuarul Institutului de istorie din Cluj“.
 A.I.I.P. : „Analele Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.“.
 A.S.U.I. : „Analele științifice ale Universității «Al. Ioan Cuza» din Iași“ (serie nouă), secția III, istorie.
 A.U.B.I. : „Analele Universității București“, seria științe sociale-istorie.
 F.V.L. : „Forschungen zur Volks- und Landeskunde“ (Sibiu).
 L.C. : „Lupta de clasă“.
 P.E. : „Probleme economice“.
 R.A. : „Revista arhivelor“.
 R.M. : „Revista muzeelor“.
 R.S. : „Romanoslavica“.
 R.R.H. : „Revue Roumaine d'Histoire“.
 R.R.S.E. : „Revue Roumaine des Sciences Sociales“, Série des Sciences Economiques.
 R.R.S.J. : „Revue Roumaine des Sciences Sociales“, Série des Sciences Juridiques.
 R.E.S.E.E. : „Revue des Etudes Sud-Est Européennes“.
 R.P. : „Revista de pedagogie“.
 S. : „Studii. Revistă de istorie“.
 S.C.I.V. : „Studii și cercetări de istorie veche“.
 S.U.B.B.H. : „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historica“ (Cluj).
 V.R. : „Viața românească“.

II. Culegeri de articole

A.M. : Arheologia Moldovei, vol. IV, Buc., 1966, 369 p.

M.I.M. : Materiale de istorie și muzeografie, vol. IV.

M.I.P.R. : Momente din istoria poporului român, Buc., Edit. politică, 1966, 176 p.

S.A.I. : Studii și articole de istorie, VIII, Buc., 1966, 442 p.

În vederea folosirii lui în mod eficient în munca de predare a lecțiilor și la întocmirea unor lucrări științifice, materialul bibliografic a fost împărțit în următoarele mari capitole : I. Documente de partid și de stat ; II. Istoriografie ; III. Istoria României ; IV. Istoria universală ; V. Metodică. La capitolele III și IV au fost prevăzute, acolo unde am socotit că este necesar, subcapitole separate pentru izvoare, lucrări generale și lucrări speciale, precum și pentru unele perioade, subperioade și epoci istorice în concordanță cu stadiul actual al periodizării. De asemenea s-au dat și unele indicații rezumative asupra conținutului și importanței materialului, arătându-se care dintre lucrări pot fi recomandate elevilor ca lectură suplimentară facultativă¹.

I. DOCUMENTE DE PARTID ȘI DE STAT

* * * *Rezoluția Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român*, Buc., Edit. politică, 1966, 47 p.

* * * *Rezoluția congresului Uniunii generale a Sindicatelor din România*, Buc., Edit. politică, 1966, 24 p.

* * * *Congresul cooperativelor agricole de producție. 7—9 martie 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 560 p.

* * * *Congresul al VIII-lea al Uniunii Tineretului Comunist din Republica Socialistă România. 23—26 martie 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 160 p.

* * * *Congresul sindicatelor din Republica Socialistă România, 16—19 mai 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 160 p.

N. Ceaușescu, *Raport cu privire la proiectul de Constituție a Republicii Socialiste România*, Buc., Edit. politică, 1966, 32 p.

Idem, *Cuvîntare la Consfătuirea pe țară a lucrătorilor din construcții. 26 februarie 1966*, Buc., Edit. politică, 24 p.

Idem, *Expunere la Congresul cooperativelor agricole de producție. 7 martie 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 48 p.

Idem, *Partidul Comunist Român, continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului român, al tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România*, Buc., Edit. politică, 1966, 91 p.

Idem, *Cuvîntare la Consfătuirea pe țară a lucrătorilor din industria construcțiilor de mașini. 1 iunie 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 30 p.

¹ Menționăm că am inclus printre periodicele de specialitate și revista literară „Viața românească” numai pentru un important articol de istorie apărut în nr. 12/1966.

- N. Ceaușescu, *Planul cincinal, o nouă etapă de progres și prosperitate în viața poporului român, în înflorirea României socialiste*. Cuvînt de închidere rostit la Plenara C.C. al P.C.R. din 27—28 iunie 1966, Buc., Edit. politică, 1966, 48 p.
- Idem, *Expunere cu privire la consfătuirile din 4—7 iulie ținute la București, prezentată la Adunarea din capitală a activiștilor de partid*. 15 iulie 1966, Buc., Edit. politică, 1966, 32 p.
- Idem, *Raportul Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la activitatea partidului în perioada dintre Congresul al VIII-lea și Congresul al IX-lea al P.C.R.* 19 iulie 1965, Buc., Edit. politică, 1966, 104 p.
- Idem, *Cuvîntul de salut rostit la Sesiunea solemnă consacrată sărbătoririi centenarului Academiei Republicii Socialiste România*, în A.I.I.P., 5/1966, p. 3—8.
- Idem, *Pentru progresul continuu al științei, învățămîntului și culturii românești*, Buc., Edit. politică, 1966, 32 p.
- Idem, *Cuvîntare la plenara C.C. al P.C.R., din 12—14 octombrie 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 32 p.
- Idem, *Cuvîntare la Conferința de partid a orașului București, 15 decembrie 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 30 p.
- Idem, *Cuvîntare la plenara C.C. al P.C.R. din 21—23 decembrie 1966*, Buc., Edit. politică, 1966, 47 p.
- Ion Gh. Maurer, *Expunere cu privire la planul de stat de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1966—1970, prezentată la sesiunea Marii Adunări Naționale*. 29 iunie 1966, Buc., Edit. politică, 1966, 40 p.
- Idem, *Raport asupra directivelor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român privind planul de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966—1970*. 20 iulie 1965, Buc., Edit. politică, 1966, 39 p.
- Idem, *Cuvîntare la Congresul cooperativelor agricole de producție*. 9 martie 1966, Buc., Edit. politică, 1966, 31 p.

II. ISTORIOGRAFIE

- E. Cernea, *Les débuts de l'activité scientifique de N. Titulescu*, în R.R.H., 3/1966, p. 411—424.
- P. Constantinescu-Iași, C. N. Velichi, *Ioan Bogdan — istoric*, în R.S., XIII, p. 25—35.
- V. Costăchel, *Contribuția lui Ioan Bogdan la studiul instituțiilor medievale românești*, în R.S., XIII, p. 55—63.
- Idem, *Nicolae lorga über die mittelalterlichen Städte Siebenbürgens*, în F.V.L., 2/1966, p. 39—48.
- V. Cristian, *Ioan Heliade-Rădulescu și istoria universală*, în A.S.U.I., 1966, p. 63—84.

- V. Cristian, *Cu privire la o nouă lucrare asupra monarhiei absolute franceze*, în A.S.U.I., 1966, p. 163—165. Autorul se referă la lucrarea *Histoire de France* de A. Bayet.
- N. Georgescu-Tistu, *Istoriografi ai Bucureștilor. Medalioane, I.G.I. Ionescu-Gion*, în M.I.M., IV, p. 407—418.
- A. Filimon, *Lucrări recente asupra Internaționalei I*, în A.S.U.I., 1966, p. 166—169.
- Gh. Georgescu-Buzău, *Un studiu inedit de istorie socială al lui Gr. Tocilescu: Țăranul român*, în A.U.B.I., 1966.
- M. Kandel, *Reflecții în legătură cu lucrarea lui Nicolae Iorga «Istoria Bucureștilor»*, în M.I.M., IV, p. 177—188.
- V. Maciu, *Nicolae Iorga, istoric al poporului român*, în S.A.I., VIII, p. 17—26.
- A. Neamțu, I. Kovacs, *N. Iorga, istoric al Transilvaniei*, în S.U.B.B.H., 1/1966, p. 29—38.
- A. Oțetea, *Mihail Kogălniceanu, istoric și om de stat*, în S., 5/1966, p. 849—862.
- Fr. Pall, *Fragen der Renaissance und der Reformation in der Geschichte Rumäniens*, în F.V.L., 2/1966, p. 5—28.
- Idem, *Nicolae Iorga și problemele de istorie universală*, în S.U.B.B.H., 1/1966, p. 39—46.
- Panaît I. Panaît, *Inceputurile orașului reflectate în primele lucrări de istoriografie bucureșteană*, în M.I.M., IV, p. 347—354.
- Șt. Pascu, *Nicolae Iorga, savant et penseur*, în S.U.B.B.H., 1/1966, p. 7—28.
- P. Simionescu, *Le sud-est européen dans l'historiographie roumaine*, în R.R.H., 5/1966, p. 845—864.
- Dan Simionescu, *Opere ale lui M. Kogălniceanu necunoscute în S.*, 5/1966, p. 863—872.
- Idem, *Publicarea izvoarelor istorice naționale, în preocupările Academiei Române*, în S., 6/1966, p. 1121—1129.
- Gh. Zane, *Sur quelques thèses de la littérature économique roumaine de l'époque 1840—1864 concernant le problème agraire*, în R.R.S.E. 2/1966, p. 171—192.

III. ISTORIA ROMÂNIEI

IZVOARE

Istoria medie

- G. Bardos, *Date topografico-statistice referitoare la Țara Românească oglindite în documente bănățene*, în R.A., 1/1966, p. 283—294. Sînt prezentate acte austriece din anii 1848 și 1856 referitoare la drumurile comerciale și de poștă, starea drumurilor și a podurilor, precum și aspectul localităților pe unde treceau aceste drumuri.

- D. P. Bogdan, *Două acte emise de Ștefan și Iliaș, fiii lui Alexandru cel Bun*, în A.U.B.I., 1966.
- I. Corfus, *Cronica meșteșugarului Ion Dobrescu (1802—1830)*, în S.A.I., VIII, p. 309—404.
- Georgeta Crăciun, *Călători străini despre Iași în sec. XIU—XIX*, în S.A.I., VIII, p. 239—254.
- * * *Documenta Romaniae Historica. B. Țara Românească*, vol. I (1247—1500), Buc., Edit. Academiei, 1966, 638 p. Volumul cuprinde acte cu texte în limba originală, însoțite de traducere. Sînt 311 documente. Față de vechea ediție, cea prezentă cuprinde 38 de documente noi, dintre care 7 inedite. Documentele provenite din diferite fonduri sînt în limbile slavă, latină, greacă, maghiară. Volumul mai cuprinde o bibliografie a colecțiilor de documente, un indice onomastic și unul pe materii, precum și 25 de facsimile.
- * * *Documente din istoria învățămîntului românesc*, în R.P., 4/1966, p. 76—77. Un document se referă la înființarea în 1669 a unei școli la Cîmpulung-Muscel, iar altul, din 1840, la numirea lui Timotei Cipariu ca profesor la Școala națională din București.
- * *Documente privind relațiile agrare în veacul al XVIII-lea*, vol. II, Moldova, Buc., Edit. Academiei, 1966, 796 p. Volumul cuprinde 719 documente și 218 anexe documentare, din care 93% sînt inedite; acestea pun într-o lumină nouă raporturile dintre stăpînii de moșii și țărani din timpul domniilor fanariote în special.
- G. D. Florescu, D. Pleșia, *Condica Văcăreștilor. Copii de documente, regeste și mențiuni publicate*, în S., 5/1966, p. 967—986.
- M. Guboglu, *Evlia Tschelibi im Süden Siebenbürgens. Beschreibung der Städte Fogarash, Kronstadt und Hermannstadt*, în F.V.L., 1/1966, p. 119—130; vezi și „Apulum“, V, p. 347—374.
- M. Guboglu, M. Mustafa, *Cronici turcești privind țările române*, vol. I, sec. XV—XVII, Buc., Edit. Academiei, 1966, 562 p.
- A. Moldovan, *Tabelele de impunere din arhiva Comitatului Solnocul inferior dintre anii 1790—1848 și valoarea lor documentară*, în R.A., 2/1966, p. 131—138.
- C. Negulescu, *Documente privind moșia tîrgului Bîrlad*, în R.A., 2/1966, p. 125—130. Actele provin din anii 1627—1912.
- Ș. Papacostea, *Populația Țării Românești în ajunul reformelor lui Constantin Mavrocordat. Un document inedit*, în S., 5/1966, p. 929—940.
- Constantin Șerban, *Contribuții la repertoriul corespondenței stolnicului Constantin Cantacuzino*, în S., 4/1966, p. 683—706.

Istoria modernă

- A. I. Bălintescu, V. Bădoi, *Documente privind mișcarea socialistă în fostul județ Dolj*, în R.A., 2/1966, p. 282—296. Documentele sînt din anii 1899—1910.
- * * *Documente ale mișcării muncitorești privind Unirea Principatelor și desăvîrșirea unității naționale a României*, în A.I.I.P., 1/1966, p. 110—122.
- * *Documente din istoria mișcării muncitorești din România. 1916—1921*, Buc., Edit. politică, 1966, 792 p. Lucrarea cuprinde 259 de docu-

mente ale Partidului Socialist din România și ale secțiilor sale, documente ale Confederației Generale a Muncii, ale Uniunii Tineretului Socialist (programe, hotărâri, rezoluții, moțiuni, declarații, manifeste, apeluri, dări de seamă, instrucțiuni, directive etc.), memorii revendicative ale muncitorilor, relatări și aprecieri cu privire la unele acțiuni muncitorești din această perioadă.

- A. Duțu, *Documente privind bombardamentele aeriene și începutul ocupației germane în București în primul război mondial*, în M.I.M., IV, p. 281—300.
- * * * *Gîndirea social-politică despre Unire* (1859), sub redacția acad. P. Constantinescu-Iași și Dan Berindei, Buc., Edit. politica, 1966, 360 p. Lucrarea cuprinde extrase de cronică, documente, scrisori, fragmente de cărți și articole ale fruntașilor vieții publice și culturale din țara noastră, care reflectă evoluția din secolul al XVI-lea pînă în 1861 a gîndirii social-politice despre Unire.
- Cornelia Papacostea-Danielopolu, *Memorii bucureștene din anii premergători Unirii Principatelor*, în M.I.M., IV, p. 389—396.
- Georgeta Tudoran, *Documente privind răscoalele țărănești din anul 1907 în fostul județ Neamț*, în R.A., 1/1966, p. 265—278. Acte din fondul Tribunalului jud. Neamț.

Istoria contemporană

- N. Ciachir, *Un document privind năruirea sistemului militar hitlerist în Balcani*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 90—92. Actul, care provine din arhivele de stat din Belgrad, se referă la interogatoriul generalului hitlerist Alex. von Löhr, făcut prizonier de englezi.

LUCRĂRI GENERALE

- Virgil Cîndea, Dinu C. Giurescu, Mircea Malița, *Pagini din trecutul diplomației românești*, Buc., Edit. politică, 1966, 253 p. + 30 pl. Lucrarea cuprinde o culegere de articole care tratează tradițiile diplomației românești din vremea dacilor pînă în 1821.
- D. V. Firoiu, *Legislația privind conflictele de muncă în anii regimului burghezo-moșieresc*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 39—60.
- Fl. Georgescu, Al. Cebuc, P. Daiche, *Probleme edilitare bucureștene*, Buc., 1966, 197 p. Sînt tratate următoarele probleme: 1). Alimentarea cu apă a Bucureștilor; 2) Canalizarea Dimboviței; 3). Asanarea lacurilor din nordul capitalei.
- C. C. Giurescu, *Știri despre populația românească a Dobrogei în hărțile medievale și moderne*, Constanța, 1966, 64 p. Vezi și R.R.H., 3/1965, p. 441—476.
- R. Manolescu, *Scrierea latină în Moldova și Țara Românească în evul mediu*, în R.A., 2/1966, p. 67—82. Autorul tratează scrierea gotică (sec. XIV — prima jumătate a sec. XVI), scrierea umanistă (a doua jumătate a sec. XV — sec. XVI) și scrierea modernă (a doua jumătate a sec. XVI — sec. XVIII).

Eugen Stănescu, Șt. Ștefănescu, *Lupta poporului român împotriva exploatării și asupririi sociale și naționale, pentru independență* (sec. XIV—1821), în M.I.P.R., p. 28—63.

LUCRĂRI SPECIALE

Istoria veche

Comuna primitivă

- D. Berciu, *Cultura Hamangia*, vol. I, *Noi contribuții*, Buc., Edit. Academiei, 1966, 324 p.
- Idem, *Zorile istoriei în Carpați și la Dunăre*, Buc., Edit. științifică, 1966, 320 p. + 16 pl. Autorul stabilește următoarea periodizare a istoriei societății omenești în această regiune; mezoliticul: în anii 100 000—5500 î.e.n.; neoliticul: 5500—2500 î.e.n.; epoca de tranziție de la neolitic la epoca bronzului: 2500—2200 î.e.n.; epoca bronzului: 2200—1200 î.e.n.; epoca fierului: 1200 î.e.n.—270 e.n.
- Eugen Comșa, *Schimbul la comunitățile din epoca neolitică de pe teritoriul țării noastre*, în R.M., 5/1966, p. 440—444.
- Valeriu Leahu, *Cultura Tei*, Buc., 1966, 178 p. + XII pl.
- Dorin Popescu, *Asupra începuturilor epocii bronzului în România (partea a IV-a și a V-a)*, în S.C.I.V., 1/1966, p. 157—170; 3/1966, p. 557—570.
- Lucian Roșu, *Unele aspecte ale paleoliticului superior în România*, în R.M., 6/1966, p. 481—484.

Geto-dacii

- *, * * *Histria*, vol. II, Buc., Edit. Academiei, 1966, 558 p.
- Bucur Mitrea, C. Preda, *Necropole din Muntenia în sec. IV*, Buc., Edit. Academiei, 1966, 380 p.
- Radu Vulpe, *Așezări getice din Muntenia*, Buc., Edit. Meridiane, 1966, 36 p. + 31 ilustr.

Dacia sub stăpânirea romană

- C. Daicoviciu, H. Daicoviciu, *Columna lui Traian*, Buc., Edit. Meridiane, 1966, 35 p. + 74 pl. Autorii fac o expunere a condițiilor istorice în care s-au construit Forul și Columna lui Traian, asupra valorii documentare a reliefulurilor de pe columnă și asupra desfășurării războaielor dintre daci și romani. Texte din opera lui Dio Cassius caracterizează pe Decebal, regele dacilor (p. 22—26).
- Lucia Teodosiu-David, *Cu privire la studierea artei provinciale în Dacia superioară*, în S.U.B.B.H., 1/1966, p. 47—54.

Formarea poporului român

- L. Bîrzu, *Continuitatea populației băștinașe în Transilvania la sfîrșitul sec. al 10-lea și începutul sec. al 11-lea pe baza descoperirilor de la Bratei*, în A.U.B.I., 1966.
- M. Constantiniu, *Elemente romano-bizantine în cultura materială a populației autohtone din partea centrală a Munteniei în sec. VI—VII e.n.*, în S.C.I.V., 4/1966, p. 665—678.
- D. Protase, *Problema continuității în Dacia în lumina arheologiei și numismatice*, Buc., Edit. Academiei, 1966, 252 p. Lucrarea cuprinde o selecție a materialului arheologic și numismatic publicat și inedit, cunoscut pînă în 1963 relativ la anii 106—450 e.n., care lămuresc problema continuității populației autohtone în vechea provincie romană Dacia.
- Gh. Ștefan, *Formarea limbii și a poporului român. Apariția primelor state feudale pe teritoriul patriei noastre*, în M.I.P.R., p. 2—27.

Istoria medie

Feudalismul timpuriu

- P. P. Panaitescu, *Din nou despre diploma birlădeană din 1134*, în R.S., XIII, p. 85—91. Se dau noi date cu privire la aportul lui Ion Bogdan la stabilirea neautenticității acestei diplome.
- Radu Popa, *Recherches d'archéologie médiévale en Maramureș*, în R.R.H., 5/1966, p. 759—780.

Feudalismul dezvoltat

- D. Almaș, *Mihai-vodă Viteazul*, Buc., Edit. științifică, 1966, 82 p. Lucrarea poate fi recomandată elevilor ca lectură suplimentară.
- A. Andronic, *Contribuții arheologice la istoricul mănăstirii Putna*, în R.M., 6/1966, p. 489—493.
- Șt. Bîrsănescu, *Școala greco-slavo-română de la mănăstirea Putna*, în R.P., 6/1966, p. 20—31.
- S. Callimah, *Demetrius Cantemir*, Buc., Edit. Meridiane, 1966, 62 p.
- C. Cihodaru, *Satele din regiunea Hangu-Bicaz în secolele XIV—XVIII*, I, *Contribuții la cunoașterea lor*, în A.S.U.I., 1966, p. 1—36.
- Virgil Cîndea, *Stolnicul C. Cantacuzino, omul politic-umanistul (I)*, în S., 4/1966, p. 651—666; vezi și R.R.H., 4/1966, p. 587—603.
- Corneliu Dima, Drăgan, *Orizonturi umaniste în cultura românească din sec. XVII*, în S., 4/1966, p. 667—682.
- Gh. Cronț, *Începuturile Academiei domnești din București*, în M.I.M., IV, p. 15—24.; vezi și R.E.S.E.E., 3—4/1966, p. 437—474. Autorul susține înființarea școlii între 1693 și 1695.
- C. C. Giurescu, *Cauzele refugierii huișilor în Moldova și centrele lor în această țară*, în S.A.I., VIII, p. 27—44.

- Dinu C. Giurescu, *Ion-vodă cel Uiteaz*, ed. 2, Buc., Edit. științifică, 1966, 232 p.
- V. Georgescu, *L'Assemblée d'état ou la Grande Assemblée du pays comme organes judiciaires en Valachie et en Moldavie (XVII et XVIII siècles)*, în R.R.H., 5/1966, p. 781—808.
- Z. Iako, *Die Hermannstädter Druckerei im 16. Jahrhundert und ihre Bedeutung für die rumänische Kulturgeschichte*, în F.V.L., 1/1966, p. 31—59.
- I. Ionașcu, *Din viața și din activitatea stolnicului C. Cantacuzino (1640—1716)*, în S., 4/1966, p. 633—650.
- D. Mioc, *Les Assemblées d'états et la fiscalité en Valachie et en Moldavie*, în R.R.H., 2/1966, p. 197—234.
- M. Neagoe, *Despre politica externă a lui Neagoe Basarab*, în S., 4/1966, p. 745—764.
- V. Neamțu, *Contribuții la problema uneltelor de arat în Moldova în perioada feudală*, în A.M., IV, p. 293—317.
- G. Nussbächer, *Tipărituri sibiene necunoscute de pe la 1600*, în R.A., 1/1966, p. 113—118.
- Șt. Olteanu, *Cercetări cu privire la producția minieră din Moldova și Țara Românească (sec. X—XVII)*, în S., 5/1966, p. 941—960.
- N. Oprescu, Gh. Părnuță, *Școli în limba română în prima jumătate a sec. XVIII în Țara Românească*, în R.P., 3/1966, p. 55—60.
- Fr. Pall, *Date noi despre istoria Bucureștilor la mijlocul sec. XVIII*, în M.I.M., IV, p. 25—34.
- V. Papacostea, *La fondation de l'Académie grecque de Bucarest. Les origines de l'erreur de datation et sa pénétration dans l'historiographie, I. II*, în R.E.S.E.E., 1—2/1966, p. 115—146; 3—4/1966, p. 413—436. Autorul susține înființarea Academiei în 1695.
- S. Papacostea, *Cu privire la răspîndirea poveștilor scrise despre fațetele lui Ulad Tepeș*, în R.S., XIII, p. 159—167.
- Șt. Pascu, *Collèges et académies dans les Pays Roumains au moyen-âge*, în R.R.H., 6/1966, p. 923—934; vezi și revista „Colocvii”. 5 și 6/1966.
- Șt. Pascu, I. Ionașcu, C. Cihodaru, Gh. Georgescu-Buzău, *Istoria medie a României*, partea I (sec. X — sfîrșitul sec. XVI-lea), Buc., Edit. didactică și pedagogică, 1966, 405 p. Lucrarea este un curs universitar, însoțit de o bogată ilustrație și hărți. Principalele capitole ale lucrării au câte o amplă bibliografie comentată.
- A. Sacerdoțeanu, *Instituțiile supreme ale Moldovei în sec. XIV—XV*, în R.A., 2/1966, p. 23—40. Autorul tratează despre Marea Adunare a țării, despre domnie și despre Sfatul domnesc.
- Dan Simionescu, *Biblioteca stolnicului Constantin Cantacuzino*, în R.M., 5/1966, p. 433—436.
- I. Toderașcu, *Unele precizări în legătură cu hotarul și vatra târgurilor din Moldova (sec. XV—XVIII)*, în A.S.U.I., 1966, p. 153—163.
- Maria Turzai, *Un trésor de l'époque des lumières en Transylvanie: la bibliothèque de Samuel Teleki à Tîrgu-Mureș*, în R.R.H., 2/1966, p. 341—354.
- A. Tintă, M. Bizerea, Al. Rusu, C. Rudneanu, *Daten zur Entstehungsgeschichte Temesvars*, în F.V.L., 1/1966, p. 111—118.

- N. Vătămanu, *De la începuturile medicinei românești*, Buc., Edit. științifică, 1966, 245 p. Autorul se ocupă de: 1) Mișei; 2) Bolnițe și case de adăpost pentru călători; 3) Dezvoltarea asistenței medicale în veacul al XVII-lea.

Destrămarea feudalismului

- N. Albu, *Gh. Sincal, organizator și îndrumător al învățămîntului românesc din Transilvania*, în R.P., 11/1966, p. 73—80.
- Dan Berindei, *Nicolae Balcesco*, Buc., Edit. Meridiane, 1966, 77 p.
- C. Bodea, *Momente din lupta revoluționară pentru unitate națională a românilor între 1835 și 1848*, în S., 1/1966, p. 17—23; vezi și R.R.H., 3/1965, p. 497—522.
- C. Bodea, P. Cerulovodeanu, *Primele școli ostășești din Țara Românească (1838—1840)*, în S.A.I., VIII, p. 105—124.
- Ilie Ceașescu, *Simion Mehedințeanu*, Buc., Edit. militară, 1966, 83 p. Lucrarea poate fi recomandată elevilor ca lectură suplimentară.
- Olga Cicanci, *Informații despre organizarea administrației și fiscalității în Țara Românească 1764—1765 în opera lui Atanasie Comnen Ipsilanti*, în S., 2/1966, p. 343—362.
- I. Cojocaru, Z. Ornea, *Falansterul de la Scăeni*, Buc., Edit. politică, 1966, 533 p. Autorii fac o expunere cu privire la înființarea falansterului de către Theodor Diamant pe moșia Scăeni (Prahova). Lucrarea este însoțită de numeroase documente inedite.
- I. Corfus, *Prisoarele din Țara Românească în primele două decenii ale Regulamentului Organic*, în S., 5/1966, p. 887—910.
- G. Comartin, A. Petric, *Situația economică și socială a țărilor române în preajma mișcării revoluționare de sub conducerea lui T. Vladimirescu*, în P.E., 10/1966, p. 98—109.
- A. Csetri, St. Imreh, *Aspecte ale situației și dezvoltării orașelor din Transilvania (1786—1848)*, în S.U.B.B.H., 2/1966, p. 61—76.
- Al. Duțu, *Mișcarea iluministă moldoveană de la sfîrșitul sec. XVIII*, în S., 5/1966, p. 911—928.
- N. Edroiu, *Mișcări țărănești în părțile Sighișoarei în timpul răscoalei lui Horea*, în S.U.B.B.H., 2/1966, p. 47—60.
- I. Ganea, *Din istoria tipografiilor și presei brăilene (1838—1866)*, în S.A.I., VIII, p. 255—268.
- Fl. Georgescu, *Probleme de urbanism și sistematizare în București în anii 1831—1848*, în M.I.M., IV, p. 35—68.
- Idem, *Realizări editare în Bucureștii anilor 1831—1848*, în M.I.M., IV, p. 87—122.
- Natalia Giurgiu, *Trei conscripții din sec. XVIII privind populația românească din Transilvania*, în S.U.B.B.H., 1/1966, p. 55—66. Sînt prezentate conscripțiile din anii 1733, 1750 și 1760—1762 ale populației românești din Transilvania (cu caracter confesional), care oglindesc existența populației românești în Transilvania în proporții dominante în raport cu celelalte populații.
- S. I. Gîrleanu, *Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu (1821)*, Buc., Edit. științifică, 1966, 102 p. + 1 h. Se poate recomanda elevilor ca lectură suplimentară.

- I. Ionașcu, *Politica fiscală a lui Ioan-vodă Caragea oglindită în corespondența inedită a lui Manuc-bei*, în S.A.I., VIII, p. 45—82.
- D. Gh. Ionescu, *Lupta orașenilor din Buzău cu episcopia (1550—1850)*, în S.A.I., VIII, p. 83—104.
- Z. Nahliș, *Învățământul din Transilvania în deceniile premergătoare revoluției din 1848*, în R.P., 11/1966, p. 81—90.
- M. Neagoe, *Viața și activitatea lui Gh. Șincai (Cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la moarte)*, în S., 6/1966, p. 1167—1178.
- V. Netea, „România”, *primul cotidian al poporului român*, în S., 1/1966, p. 47—58. Ziarul a apărut la București în 1838.
- Gh. Platon, *Observații cu privire la populația târgului Birlad la mijlocul sec. XIX*, în S.A.I., p. 269—280. Se prelucrează catagrafia orașului din 1845.
- A. Răduțiu, *Negustori și meșteșugari din Blaj în urbariul din 1772*, în R.A., 1/1966, p. 295—306.
- V. Roman, *Aspecte din dezvoltarea meșteșugului tăbăcăriei din București până la jumătatea sec. XIX*, în M.I.M., IV, p. 359—368.
- L. Ștefănescu, *Legăturile economice ale orașului București cu sud-estul european în a doua jumătate a sec. XVIII*, în M.I.M., IV, p. 355—358.
- Gh. Ungureanu, *Sigiliul orașului Iași în sec. XIX*, în R.A., 2/1966, p. 83—100. Se tratează în articol și administrația orașului în perioada regulamentară.

Istoria modernă

Revoluția din 1848

- C. Căzănișteanu, *În legătură cu drapelul instituit în timpul revoluției muntene de la 1848*, în M.I.M., IV, p. 265—272.
- V. Chereșteșiu, *Adunarea națională de la Blaj 3—5 (15—17) mai 1848. Începuturile și alcătuirea programului revoluției din 1848 din Transilvania*, Buc., Edit. politică, 1966, 671 p. Lucrarea cuprinde următoarele capitole: I. În ajunul revoluției din 1848; II. Începuturile revoluției din Transilvania; III. Prima adunare de la Blaj. Frământări în vederea alcătuirii programului revoluției; IV. Desfășurarea Adunării naționale de la Blaj din 3—5 (15—17) mai 1848; V. Însemnătatea Adunării de la Blaj.
- Gh. Georgescu-Buzău, V. Chereșteșiu, *Anul revoluționar 1848 în țările române*, în M.I.P.R., p. 64—101.
- Radu Gioglavan, *Revoluția din 1848 la Tîrgoviște și împrejurimi*, în S.A.I., VIII, p. 125—142.
- L. Major, *Activitatea lui Axente Sever în primăvara anului revoluționar 1848*, în S.U.B.H., 1/1966, p. 91—102.
- V. Netea, *George Barițiu. Viața și activitatea sa*, Buc., Edit. științifică, 1966, 364 p.
- Gh. Platon, *Situația maselor populare din Moldova în preajma și în timpul anului revoluționar 1848, I*, în A.S.U.I., 1966, p. 37—62.
- H. Ursu, *Avram Iancu*, Buc., Edit. tineretului, 1966, 268 p.

Lucia Protopopescu, *Contribuție la istoria învățământului din Transilvania. 1774—1805*. Buc., Edit. didactică și pedagogică, 1966, 350 p.

Unirea Principatelor

- N. Adăniloae, *Unirea Principatelor Române*, în L.C., 1/1966, p. 16—27.
- N. Adăniloae, A. Petric, *Unirea Principatelor*, Buc., Edit. politică, 1966, 88 p. Autorii tratează următoarele probleme: Factorii de unitate ai poporului român; Poziția diferitelor clase sociale față de Unire; Atitudinea puterilor europene față de Unire; Activitatea divanurilor ad-hoc și prevederile Conferinței de la Paris; Lupta nemijlocită pentru Unire; Alegerea lui A. I. Cuza în Moldova și Țara Românească; Prefacerile social-politice care au urmat Unirii și însemnătatea lor. Lucrarea poate fi recomandată și elevilor ca lectură suplimentară.
- Dan Berindei, *Locul istoric al Adunărilor ad-hoc*, în S., 1/1966, p. 23—32.
- Dan Berindei, E. Cojocaru, *La double élection d'Alexandre Ioan Cuza à la lumière de la correspondance diplomatique autrichienne*, în R.R.H., 1/1966, p. 13—34.
- N. Copoiu, D. Hurezeanu, *L'Union des Principautés roumaines (1859) reflétée dans la pensée socialiste de Roumanie jusqu'à la première guerre mondiale*, în R.R.H., 1/1966, p. 77—88.
- Marin N. Lupu, *Importanța istorică și social-economică a Unirii Principatelor Române*, în P.E., 1/1966, p. 34—49.
- V. Maciu, *La participation de Gh. Costaforu à la lutte pour l'Union des Principautés Roumaines*, în R.R.H., 1/1966, p. 89—120.
- Idem, *Un proiect din 1857 al lui Mihail Sturza pentru organizarea Principatelor Române*, în S., 1/1966, p. 59—92; vezi și R.R.H., 2/1966, p. 235—256.
- V. Netea, *Les Roumains de Transylvanie et l'Union des Principautés*, în R.R.H., 1/1966, p. 65—76.
- A. Oțetea, *Unirea Principatelor*, în S., 1/1966, p. 5—16.
- Șt. Pascu, *L'importance historique de l'Union des Principautés Roumaines*, în S.U.B.B.H., 2/1966, p. 23—34.
- Al. D. Vasile, *Considérations sur la lutte du peuple roumain pour l'Union entre les années 1856—1859*, în R.R.H., 3/1966, p. 471—484.

Domnia lui Al. Ioan Cuza

- N. Adăniloae, *Țărănimea și Cuza-Vodă*, în S., 1/1966, p. 33—40; vezi și R.R.H., 1/1966, p. 55—64.
- N. Adăniloae, Dan Berindei, *La réforme agraire de 1864 en Roumanie et son application*, Buc., Edit. Academiei, 1966, 128 p.
- Bucur Tincu, *Primele expoziții economice organizate în București în anii 1864 și 1865*, în M.I.M., IV, p. 273—280.

- C. C. Giurescu, *Viața și opera lui Cuza-Vodă*, Buc., Edit. științifică, 1966, 476 p. Lucrarea cuprinde următoarele capitole: Introducere bibliografică; Lupta pentru Unirea Principatelor. Victoria din 1859 prin dubla alegere ca domn a lui Al. Ioan Cuza; Al. Ioan Cuza înainte de domnie; Primii trei ani de domnie. Recunoașterea Unirii și definitivarea ei (24 ian. 1859—24 ian. 1862); Anii de luptă constituțională. Guvernele Barbu Catargiu, N. Kretulescu, M. Kogălniceanu. Secularizarea averilor mănăstirești; Domnia autoritară. Statutul. Legea electorală. Legea rurală. Căderea guvernului Kogălniceanu. Sfârșitul domniei lui Cuza; Al. Ioan Cuza față de viața economică, administrativă și culturală, precum și față de românii din Transilvania; Ultimii ani ai vieții (1866—1873). Amintirea lui Cuza și judecata posterității.
- Idem, *Al. Ioan Cuza la Viena*, în R.A., 2/1966, p. 130—143. Autorul se referă la perioada 1866—1867, cît a stat Al. Ioan Cuza în acest oraș.
- Idem, *Le prince Cuza dans le souvenir du peuple roumain*, în R.R.H., 1/1966, p. 47—54.
- Gh. Zane, *Les problèmes économiques de l'Union à la lumière du message du 6 décembre 1859 d'Alexandre Ioan Cuza*, în R.R.H., 1/1966, p. 35—46.

România între 1866 și 1877

- Dan Berindei, *L'activité de la section d'histoire de la Société Académique et de l'Académie Roumaine jusqu'à parachèvement de l'Unité nationale (1867—1918)*, în R.R.H., 6/1966, p. 961—978.
- Idem, *Societatea Academică Română (1867—1878)*, în S., 6/1966, p. 1069—1089.
- N. Ceachir, C. Bușe, *Cu privire la tratatul de alianță româno-sirb din 1868*, în R.A., 1/1966, p. 189—204.
- N. St. Isar, *Activitatea lui C. A. Rosetti ca ministru al cultelor și instrucțiunii publice în 1866*, în S., 6/1966, p. 1179—1190.
- V. Maciu, V. Netea, *Unitatea națională, în preocuparea Academiei Române*, în S., 6/1966, p. 1091—1109; vezi și R.R.H., 6/1966, p. 935—960.
- Miron Nicolescu, *O sută de ani de activitate academică în România*, în R.R.H., 6/1966, p. 903—922.
- M. Stoica, *Începuturile Academiei Române*, în R.P., 4/1966, p. 70—75.

Războiul de independență din 1877—1878

- I. Dardală, *Les relations roumaines serbes pendant la guerre d'indépendance*, în R.R.H., 2/1966, p. 257—274.
- I. Mocanu, *Maiorul George Sonțu*, Buc., Edit. militară, 1966, 112 p.
- A. Petric, N. Adăniloae, *Formarea statului național român. Lupta poporului român pentru independența națională*, în M.I.P.R., p. 102—174.

România între 1878 și 1900

- E. Anghelovici, *Tipografii și tipografi în București la sfîrșitul sec. XIX și la începutul sec. XX*, în M.I.M., IV, p. 419—424.
- P. Cîncea, *Desfășurarea procesului de emancipare a orașelor și țărgurilor între 1866—1900*, în R.A., 1/1966, p. 173—188.
- A. Deac, *Mișcarea muncitorească și Unirea țărilor române*, în A.I.I.P., 1/1966, p. 85—98.
- Idem, *Programul socialiștilor români din anul 1886*, în L.C., 10/1966, p. 42—50.
- Matei Ionescu, *Episoade din epoca începuturilor industriei moderne bucureștene*, în M.I.M., IV, p. 167—176.
- Virgil Ionescu, *Gîndirea lui Ion Ghica cu privire la dezvoltarea economiei naționale*, în P.E., 8/1966, p. 88—100.
- M. Itu, E. Potorac, *Activitatea lui U. A. Urechia privind organizarea școlii din timpul său*, în S.A.I., VIII, p. 165—184.
- N. Ivanciu, V. Iota, *Concepția lui I. N. Angelescu despre necesitatea și modalitatea înfăptuirii industrializării României*, în P.E., 12/1966, p. 47—58.
- M. Ionescu, Tr. Lungu, *Academia Română și chestiunea țărănească* în S., 6/1966 p. 1111—1120; vezi și R.R.H., 6/1966, p. 979—992.
- Tr. Lungu, *Caracterul legiuirilor agrare de la sfîrșitul sec. al XIX-lea*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 61—74. Autorul se referă la legiuirile din 1882 și 1893.
- I. D. Marin, *Primii 30 de ani din viața școalelor comunale din județul Botoșani, 1864—1894*, în S.A.I., VIII, p. 185—208.
- V. Nechita, *Gîndirea progresistă și revoluționară a lui C. A. Rosetti*, în P.E., 5/1966, p. 27—84.
- Pop Simion, *Primele expoziții economice românești*, în P.E., 3/1966, p. 89—102.
- I. Veverca, *Concepțiile lui Alexandru D. Xenopol în problema industrializării României*, în S., 2/1966, p. 265—280.
- Idem, *Mihail Kogălniceanu despre dezvoltarea economică a României*, în P.E., 7/1966, p. 87—98.

România între 1900 și 1918

- I. Călin, *Ocupația germană la Craiova în anii 1916—1918*, în S.A.I., VIII, p. 297—308.
- Miron Constantinescu, *Date noi cu privire la Unirea Transilvaniei cu România*, în V.R., 12/1966, p. 140—148.
- N. Copoiu, *Refacerea P.S.D. din România, 1900—1910*. Buc., Edit. științifică, 1966, 295 p. Autorul tratează următoarele probleme: 1. Situația socială și politică a României la începutul sec. XX; 2. Mișcarea muncitorească în anii 1899—1900. Dezorganizarea vremelnică a Partidului Social-Democrat al muncitorilor din România; 3. Mișcarea muncitorească și socialistă din România în perioada 1900—1907. Avîntul revoluționar din anii 1905—1907, etapă importantă în procesul de reorganizare a parti-

- dului clasei muncitoare ; 4. Mișcarea muncitorească din România și răscoala țăranilor din 1907 ; 5. Mișcarea muncitorească după răscoala țăranilor. Crearea Uniunii socialiste din România (1907—1908) ; 6. Maturizarea ideologică și organizatorică a mișcării muncitorești. Congresul de reconstituire a Partidului Social-Democrat din România (1910).
- C. Enea, V. Șchiopu, *Din lupta muncitorilor de la salinile din Transilvania 1914—1918*, în S.A.I., VIII, p. 209—226.
- I. Felea, *Cinstirea Unirii de către mișcarea muncitorească la începutul veacului XX*, în A.I.I.P., 1/1966, p. 123—125.
- C. Göllner, *Die Stellungnahme der Siebenbürger Sachsen zur Vereinigung Transilvaniens mit Rumänien*, în F.V.L., 2/1966, p. 29—38.
- M. Ioanid, „Școala socialistă” de la București (1913), în A.I.I.P., 4/1966, p. 75—82.
- M. Iosa, *Legislația agrară din perioada 1907—1912 și aplicarea ei*, în S., 2/1966, p. 307—320.
- * * * *Presa muncitorească și socialistă din România*, vol. II (1900—1921), partea I (1900—1907), Buc., Edit. politică, 1966, 903 p. Precedată de o introducere amplă, lucrarea cuprinde în mod succint prezentări monografice ale publicațiilor cu caracter periodic, fiecare prezentare fiind însoțită de o mică antologie de articole.
- V. Smîrcea, *Crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din România (1906)*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 111—124.
- R. Taborsky, *Aspecte de critică socială în revista meseriașilor „Munca”, editată la Sebeș între 1908 și 1910*, în S.A.I., p. 281—292.
- Georgeta Tudoran, *13 iunie 1916. 50 de ani de la eroica demonstrație a muncitorilor din Galați*, Buc., Edit. politică, 1966, 106 p.
- Idem, *Lupta clasei muncitoare împotriva intrării României în primul război mondial*, în L.C., 7/1966, p. 93—108.

Transilvania între 1849 și 1918

- I. Kovacs, *Formarea proprietății funciare burgheze în Transilvania după desființarea iobăgiei în 1848*, în S.U.B.B.H., 2/1966, p. 77—100.
- S. Retegan, *Atitudinea burgheziei române din Transilvania față de dieta de la Cluj din 1865*, în S.U.B.B.H., 2/1966, p. 101—124.
- V. Scurtu, M. Triteanu, *Societatea de lectură a elevilor români de la liceul din Baia Mare (1869—1877)*, în S.A.I., VIII, p. 143—164.

Istoria contemporană

România în anii 1918—1929

- V. Arimia, I. Toacă, *Acțiuni greviste premergătoare grevei generale din octombrie 1920*, în R.A., 1/1966, p. 149—172.
- V. Axenciuc, *Situația economică-socială a României în perioada 1919—1924*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 125—146.

- V. Axenciuc, *Evoluția economiei românești în anii 1918—1938*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 3—18. În lucrare se arată că slaba dezvoltare industrială a țării a generat României un loc dezavantajos în diviziunea internațională a muncii și a frînat progresul economic, social și cultural al țării noastre.
- N. N. Constantinescu, *Situația clasei muncitoare din România. 1914—1944*, Buc., Edit. politică, 1966, 494 p.
- P. Daiche, *Probleme ale administrației Bucureștilor între cele două războaie mondiale*, M.I.M., IV, p. 189—202.
- Idem, *Aspecte ale dezvoltării urbanistice în București. 1918—1944*, în M.I.M., IV, p. 425—440.
- A. Deac, Fl. Dragne, *Lucrările Congresului I al Partidului Comunist Român*, în A.I.I.P., 2—3/1966, p. 83—98.
- N. Goldberger, *Lupta P.C.R. pentru întărirea legăturilor sale cu masele*, în A.I.I.P., 2—3/1966, p. 121—134.
- V. Liveanu, *Situația politică internă a României în momentul creării Partidului Comunist Român. Sistemul partidelor politice*, în S., 3/1966, p. 443—472.
- O. Parpală, *Aspecte din agricultura României. 1920—1939*. Buc., Edit. Academiei, 1966, 220 p.
- N. Petrovici, *Comitetele de ajutorare de pe lângă Sindicatele unitare*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 36—42. Problema este tratată pentru anii 1922—1929.
- C. Pîrvulescu, Gh. Țuțui, I. Iacoș, *Activitatea Partidului Comunist Român pentru unitatea clasei muncitoare*, în A.I.I.P., 2—3/1966, p. 99—120.
- I. Popescu-Puțuri, *Crearea Partidului Comunist Român — rezultat al dezvoltării mișcării revoluționare și democratice din România*, în A.I.I.P., 2—3/1966, p. 57—82.

România în anii 1929—1933

- Titu Georgescu, *Luptele eroice ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933, organizate și conduse de Partidul Comunist Român*, în A.I.I.P., 1/1966, p. 3—18.
- I. Oprea, N. Popescu, C. Almășan, *Eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din ianuarie-februarie 1933*, în L.C., 2/1966, p. 3—17.
- N. Petreanu, N. Popescu, *Congresul al U-lea, etapă importantă în istoria Partidului Comunist Român*, în L.C., 12/1966, p. 21—32.
- I. Saizu, D. Șandru, I. Agrigoroaie, N. Toderici, *Contribuție la cunoașterea situației materiale a minerilor din Valea Jiului în perioada 1929—1933*, în A.S.U.I., 1966, p. 85—104.

România în anii 1934—1939

- L. Banyai, *Din lupta unită a oamenilor muncii români și de alte naționalități sub conducerea P.C.R. (1933—1944)*, în S., 3/1966, p. 473—494.

- I. Chișu, *Unele aspecte privind rolul manifestelor răspindite de P.C.R. cu prilejul aniversării zilelor de 15—16 februarie, 1 Mai, 1 august, 7 Noiembrie (1934—1958)*, în S.U.B.H., 2/1966, p. 125—140.
- P. Constantinescu-Iași, *Profesorii și mișcarea antifascistă din România*, în S.A.I., VIII, p. 7—16.
- R. Deutsch, *The foreign policy of Romania and the dynamics of peace (1932—1936)*, în R.R.H., 1/1966, p. 121—132.
- Fl. Dragne, *Comitetele pentru apărarea și ajutorarea ceferiștilor închiși*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 43—49.
- Titu Georgescu, *Nicolae Iorga împotriva hitlerismului*, Buc. Edit. științifică, 1966, 152 p. Lucrarea cuprinde următoarele capitole: 1. Introducere; 2. În apărarea independenței naționale; 3. Împotriva agenturii hitleriste din România, Garda de fier; 4. Cu prețul vieții — contra dictaturii fasciste și a subjugării României de către hitleriști.
- N. Gogoneată, *Aus dem Kampf der KPR gegen die faschistische Ideologie. Die Bekämpfung des Rassismus*, în F.V.L., 2/1966, p. 49—59.
- I. Iacoș, *Lupta maselor pentru pace împotriva războiului și a pericolului fascist. Comitetul român pentru pace (1936—1939)*, în S., 3/1966, p. 513—530.
- Gh. Ioniță, *Liga contra brutalităților, organizație de masă legală condusă de P.C.R. (1935)*, în M.I.M., IV, p. 441—450.
- Idem, *Demonstrațiile populare antifasciste din 31 mai 1936*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 83—100.
- Idem, *Patronajele populare*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 50—59. Autorul se referă la anii 1935—1938.
- Gh. Ioniță, I. Babici, *Comitetele pentru apărarea antifasciștilor*, în S., 3/1966, p. 495—512.
- O. Maticheșcu, *Activitatea desfășurată de P.C.R. pentru încheierea Frontului muncitoresc împotriva exploatații capitaliste și pericolului fascist cu prilejul zilei de 1 Mai 1934*, în S., 5/1966, p. 873—886.
- Al. Gh. Savu, *Aspecte ale politicii externe a României în preajma declanșării celui de-al doilea război mondial*, în A.I.I.P., 1/1966, p. 66—84.
- Șt. Voicu, *Pagini de luptă a Partidului Comunist Român împotriva fascismului, pentru independență și suveranitate națională (1934—1940)*, în L.C., 6/1966, p. 59—80.
- Gh. Zaharia, D. Tuțu, *Aspects de la politique extérieure de la Roumanie pendant les années 1933—1936*, în R.R.H., 4/1966, p. 631—656.
- Gh. Zaharia, A. Petric, *P.C.R. în fruntea luptei poporului pentru apărarea independenței naționale a țării împotriva fascismului*, în A.I.I.P., 2—3/1966, p. 135—156.

România în anii 1940—1944

- C. Botez, D. Botescu, G. Irimescu, *Exploatarea miniere din bazinul Uatra Dornei în timpul celui de-al doilea război mondial*, în A.S.U.I., 1966, p. 105—130.

- Tr. Bunescu, *Manifestări ale maselor populare din Transilvania împotriva Dictatului de la Viena*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 93—102.
- Idem, *Starea de spirit și manifestații de protest ale maselor populare din Brașov și Sibiu împotriva Dictatului de la Viena*, în A.I.I.P., 1/1966, p. 43—54.
- M. Cerghedeau, *Acțiuni ale maselor populare din județul Hunedoara pentru un guvern democratic*, în R.A., 2/1966, p. 267—281.
- P. Constantinescu-Iași, I. Babici, *La lutte des travailleurs de Roumanie pour la libération des antifascistes allemands, Ernst Thälmann en tête*, în R.R.H., 4/1966, p. 657—675.
- L. Eșanu, I. Saizu, *Aspecte ale rezistenței maselor populare din Moldova împotriva dictaturii militar-fasciste și a războiului antisovietic*, în S., 3/1966, p. 531—550.
- O. Matichescu, *Apărarea patriotică în anii 1941—1944*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 60—71.

Insurecția națională antifascistă din August 1944

- Gh. Matei, V. Gherghescu, *Insurecția națională antifascistă din România în lumina unor documente ale timpului de peste hotare*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 22—38.
- Gh. Matei, *L'insurrection nationale antifasciste d'août 1944 de Roumanie et son écho en France*, în R.R.H., 5/1966, p. 823—844.
- P. Panțiru, *Momente din lupta muncitorimii gălățene sub conducerea comuniștilor împotriva dictaturii militar-fasciste pentru înfăptuirea insurecției naționale antifasciste din august 1944*, în S.A.I., VIII, p. 227—238.

România în anii 1945—1947

- D. V. Firoiu, *Aspecte ale legislației în prima etapă a revoluției populare*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 103—117.
- P. Ilić, A. Marinescu, *Din luptele armatelor române și sovietice pentru eliberarea părții de nord-vest a României*, în A.I.I.P., 1/1966, p. 19—42.
- A. Loghin, A. Carețchi, M. Gh. Moraru, *Activitatea Partidului Comunist Român de grupare a tuturor forțelor democratice. Crearea și activitatea F.N.D. (1944)*, în A.S.U.I., 1966, p. 131—150.
- Gh. I. Oancea, *Contribuția oamenilor muncii din Banat la susținerea frontului antihitlerist (23 august 1944—9 mai 1945)*, în S., 3/1966, p. 551—560.
- * * * *România în războiul antihitlerist, 23 August 1944—9 mai 1945*, Buc., Edit. militară, 1966, 812 p.
- I. Scurtu, *Poziția P.C.R. față de partidele „istorice” în timpul guvernului Rădescu*, în A.U.B.I., 1966.
- N. Teodorescu, *La Mălini în august 1944*, Buc., Edit. militară, 1966, 114 p.

- M. Toth, *Rolul și importanța controlului muncitoresc în condițiile revoluției populare din România 1944—1947. Autoreferat*, Cluj, 1966, 24 p.

România în anii 1948—1966

- Al. Cebuc, *Naționalizarea principalelor mijloace de producție din București. 11 iunie 1948*, M.I.M., IV, p. 203—244.
- Dorina Ciutea, *Aspecte ale ocrotirii sănătății populației bucureștene în anii puterii populare*, în M.I.M., IV, p. 473—480.
- I. Gall, *Creșterea rolului conducător al Partidului Comunist Român în etapa actuală a desăvârșirii construcției socialiste în țara noastră*, în S.U.B.B.H., 2/1966, p. 7—22.
- E. Glaser, *Les principes constitutionnels de la politique étrangère de la République Socialiste de Roumanie*, în R.R.S.J., 1/1966, p. 81—96.
- D. I. Mazilu, T. Caraciuc, *Făurirea statului socialist România — cucerire istorică a maselor populare*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 3—21.
- A. Simion, Gh. Tudor, *Lupta maselor populare conduse de partid pentru îndeplinirea sarcinilor planurilor de stat pe anii 1949 și 1950*, în S., 3/1966, p. 561—580.
- Gh. Surpat, *Dezvoltarea continuă a economiei naționale, obiectiv central al activității P.C.R.*, în A.I.I.P., 2—3/1966, p. 157—176.
- C. Știrbu, *Acte noi privind dezvoltarea învățământului bucureștean în anii puterii populare*, în M.I.M., IV, p. 451—465.

IV. ISTORIA UNIVERSALĂ

IZVOARE

Istoria veche

- Arrianus, *Expediția lui Alexandru Macedon în Asia*, Buc., Edit. științifică, 1966, 488 p.
- * * *Epopeea lui Ghilgames*, Buc., Edit. pentru literatură universală, 1966, 167 p.
- Plutarh, *Viața paralele*, vol. III, Buc., Edit. științifică, 1966, 568 p.
- Polybios, *Istorie*, Buc., Edit. științifică, 1966, 598 p.
- Thucydides, *Istoria războiului peloponeziac*, Buc., Edit. științifică, 1966, 272 p.

Istoria medie

- G. Sphrantzes, *Memorii. 1401—1477*. Buc., Edit. Academiei, 1966, XVI + 618 p.

LUCRĂRI GENERALE

- Șerban Andronescu, *Cadmos. Scurtă istorie a scrisului*, Buc., Edit. științifică, 1966, 359 p. Lucrarea cuprinde un număr apreciabil de planșe în culori cu exemple de scriere din toate timpurile.
- P. Gogeanu, *Strimtorile Mării Negre de-a lungul istoriei*, Buc., Edit. politică, 1966, 206 p.
- Louis Joos, *Scurtă istorie a Africii negre*, Buc., Edit. politică, 1966, 320 p.

LUCRĂRI SPECIALE

Istoria veche

- R. Bloch, *Etruscii*, Buc., Edit. științifică, 1966, 198 p. + 79 pl. În lucrare sint tratate probleme ca : Lumea modernă și etruscii ; Cele două aspecte ale „misterului” etrusc ; Istoria poporului etrusc ; Aspecte ale civilizației etrusce.
- Gordon Childe, *Făurirea civilizației*, Buc., Edit. științifică, 1966, 276 p.
- S. Oertwig, *Călătorii prin orașe dispărute. O incursiune în domeniile arheologiei*, Buc., Edit. științifică, 1966, 191 p.
- Fl. Preda, *Răspândirea produselor grecești în Dacia extracarpatică (sec. VI—I î.e.n.)*, în A.U.B.I., 1966.
- D. Tudor, *Traian, împărat al Romei*, Buc., Edit. științifică, 1966, 93 p. Lucrarea poate fi recomandată elevilor ca lectură suplimentară.
- Idem, *Hannibal*, Buc., Edit. științifică, 1966, 86 p. + 1 h. Lucrarea poate fi recomandată elevilor ca lectură suplimentară.
- Radu Vulpe, *Uechi focare de civilizație : Istria, Tomis, Callatis*, Buc., Edit. științifică, 1966, 91 p. Lucrarea poate fi recomandată și elevilor ca lectură suplimentară.

Istoria medie

- Nina Façon, *Dante și epoca sa*, în L.C., 1/1966, p. 63—74.
- R. Manolescu, *Campania lui Sigismund de Luxemburg în Moldova în 1395*, în A.U.B.I., 1966.
- E. Stănescu, *Les réformes d'Isaac Comnène*, în R.E.S.E.E., 1—2/1966, p.35—70.

Istoria modernă**Perioada 1648—1789**

- P. Cernovodeanu, *Bucarest. Important centre politique du sud-est européen à la fin du XVII-e siècle et au commencement du XVIII-e.* în R.E.S.E.E., 1—2/1966, p. 147—168.
- C. Papacostea-Danielopolu, *Le régime privilégié des marchands bulgares et grecs en Olténie pendant l'occupation autrichienne (1718—1738).* în R.E.S.E.E., 3—4/1966, p. 475—490.
- V. Mihordea, *Participarea diplomatică a Moldovei la aplanarea neînțelegerilor polono-tătare în 1763.* în S., 2/1966, p. 321—342.

Perioada 1789—1871

- D. Almaș, *Români în războiul civil din Statele Unite.* în A.U.B.I., 1966.
- C. Bușe, *Cu privire la ecoul masacrelor din Siria și Liban din 1860 în Principatele Unite.* în A.U.B.I., 1966.
- A. Csetri, *Prizonieri și refugiați ai războaielor poloneze din 1830—1831 în Transilvania.* în S.U.B.B.H., 1/1966, p. 67—90.
- G. G. Florescu, *Some aspects from the History of the South-Eastern european relations: Roumanian-Serbian relations (1859—1866).* în R.E.S.E.E., 1—2/1966, p. 207—221.
- D. Rosenzweig, *Din istoria relațiilor româno-italiene. Constantino Nigra și problema Unirii Principatelor. Pe marginea a două documente inedite.* în A.U.B.I., 1966.
- A. Vianu, *Abraham Lincoln.* Buc., Edit. tineretului, 1966, 358 p.

Perioada 1871—1917

- * * * *Die Agrarfrage der österreichisch-ungarischen Monarchie 1900—1918.* Buc., Edit. Academiei, 1966, 310 p. Lucrarea cuprinde studii cu privire la structura și evoluția problemelor agrare din Austro-Ungaria în ajunul primului război mondial, la situația maselor exploatate a națiunilor asuprite, la lupta lor pentru eliberare socială și națională.
- Marcelle Auclair, *Viața lui Jean Jaurès, sau Franța dinainte de 1914.* Buc., Edit. politică, 1966, 391 p.
- E. Bildescu, *Din istoria legăturilor revoluționare româno-bulgare. 1909—1916.* Buc., Edit. științifică, 1966, 180 p.
- P. Cîncea, *Relations entre ouvriers socialistes roumains et français (1880—1900).* în R.R.H., 5/1966, p. 809—822.
- V. Curticăpeanu, *Die rumänische Kulturbewegung in der österreichisch-ungarischen Monarchie.* Buc., Edit. Academiei, 1966, 191 p. Autorul studiază problema instituțiilor culturale moderne românești din monarhia Austro-Ungară și lupta acestora pentru emanciparea politică, pentru progres cultural și științific și

pentru ridicarea maselor din incultură și apăsare socială și națională.

Marcel Emerit, *Le dossier de la première mission militaire française en Roumanie*, în R.R.H., 4/1966, p. 575—586.

* * * *Die Frage des Finanzkapitals in der österreichisch-ungarischen Monarchie 1900—1918*, Buc., Edit. Academiei, 1966, 88 p. Lucrarea cuprinde studii relativ la rolul capitalului financiar în viața economică a Austro-Ungariei în această perioadă și consecințele acestuia pentru soarta națiunilor asuprite.

Joe Hamman, *Far West*, Buc., Edit. pentru literatură universală, 1966, 296 p. Lucrarea se referă la colonizarea regiunilor de vest ale S.U.A. în secolul al XIX-lea.

V. Maciu, *România și redeschiderea chestiunii orientale în iulie 1875 — iulie 1876*, în A.U.B.I., 1966.

M. Popa, *Unele aspecte ale participării Franței la lupta pentru împărțirea Africii la sfârșitul sec. XIX*, în A.U.B.I., 1966.

I. Popescu-Puțuri, A. Deac, *La première Internationale et la Roumanie*, Buc., Edit. Academiei, 1966, 156 p.

D. Rosenzweig, *Din istoria relațiilor româno-franceze. Un document al lui Armand Levy*, în A.U.B.I., 1966.

* * * *Un interviu acordat de K. Marx în 1878*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 72—82.

Istoria contemporană

Perioada 1918—1939

Zivko Avramovski, *Le gouvernement yougoslave, les négociations du traité soviéto-roumain d'aide mutuelle et la chute de Titulescu*, în R.E.S.E.E., 3—4/1966, p. 491—512.

V. Axenciuc, *La place occupée par la Roumanie dans la division mondiale capitaliste à la veille de la seconde guerre mondiale*, în R.R.H., 4/1966, p. 675—706.

I. Babici, *Solidaritatea poporului român cu războiul național-revoluționar din Spania*, în A.I.I.P., 4/1966, p. 101—110.

E. Campus, *Nicolae Titulescu et la politique pour le maintien de l'intégrité territoriale de la Roumanie*, în R.R.H., 3/1966, p. 441—470; vezi și S., 2/1966, p. 225.

Idem, *Poziția Micii Înțelegeri și a Înțelegerii balcanice față de Germania nazistă*, în A.I.I.P., 5/1966, p. 65—68.

Miron Constantinescu, *Mesagiul lui U. I. Lenin către muncitorii și popoarele din Austro-Ungaria. 2/3 noiembrie 1918*, în S., 1/1966, p. 115—125; vezi și R.R.H., 2/1966, p. 287—304.

P. Constantinescu-Iași, I. Babici, *La participation des délégations roumaines aux congrès internationaux contre le fascisme et pour la paix des années 1932—1936*, în R.R.H., 2/1966, p. 303—326.

J. Delamare, *Istoria Gestapoului*, Buc., Edit. politică, 1966, 527 p.

- G. I., *Adeziuni ale forțelor democratice din România la Conferința mondială pentru apărarea păcii și democrației (Paris 13—14 mai 1939)*, în A.I.I.P., 6/1966, p. 83—89.
- G. Macovescu, Nicolae Titulescu. *A progressive Romanian diplomat*, în R.R.H., 3/1966, p. 391—400.
- Gh. Matei, *Solidaritatea poporului român cu poporul cehoslovac împotriva agresiunii hitleriste*, în A.I.I.P., 5/1966, p. 69—72.
- V. Moisiuc, *Acțiuni diplomatice desfășurate după Anschluss de România împotriva expansiunii Germaniei hitleriste spre sud-estul Europei*, în S., 4/1966, p. 707—722.
- Idem, *Orientations dans la politique extérieure de la Roumanie après le Pacte de Mûnch*, în R.R.H., 2/1966, p. 327—340.
- C. Murgescu, *Nicolae Titulescu and the questions of economic relations between states*, în R.R.H., 3/1966, p. 401—410.
- I. Oprea, *L'activité de Nicolae Titulescu durant sa mission diplomatique à Londres. 1922—1932*, în R.R.H., 3/1966, p. 425—440.
- I. Seftiuc, *La Roumanie et la question des détroits après la première guerre mondiale 1919—1920*, în R.R.H., 2/1966, p. 275—302.
- * * * *30 de ani de la înființarea brigăzilor internaționale din Spania*, în A.I.I.P., 5/1966, p. 83—116.

Perioada 1939—1945

- H. Dușan, P. Jiri, *Bomba pentru Heydrich*, Buc., Edit. politică, 1966, 272 p.
- Martin Gilbert, Richard Gott, *Conciliatorii*, Buc., Edit. politică, 1966, 320 p. Lucrarea se referă la perioada 1939—1940.
- S. Golikov, V. Ponizovski, *Misiunea specială Berlin-Tokio. Richard Sorge*, Buc., Edit. politică, 1966, 144 p. Lucrarea cuprinde o expunere asupra activității politice a lui Richard Sorge din serviciul ambasadei hitleriste din Tokio, care prin informațiile transmise guvernului sovietic a contribuit la înfrângerea armatei germane la Moscova în decembrie 1941.
- W. Pomeroy, *În pădurile Filipinelor. Amintiri despre luptele de guerilă din Filipine*, Buc., Edit. politică, 1966, 269 p.
- I. Popescu-Puțuri, *România în timpul celui de-al doilea război mondial*, în A.I.I.P., 5/1966, p. 35—64. Autorul studiază următoarele probleme: România în timpul crizei cehoslovace și al acordului de la Mûnchen; România în prima etapă a celui de-al doilea război mondial; Statornicirea dominației economice și politice a Germaniei asupra României; Mișcarea de rezistență din România; Victoria insurecției naționale antifasciste. Contribuția României la înfrângerea fascismului.
- Gh. Zaharia, *Cu privire la politica externă a României în prima etapă a celui de-al doilea război mondial*, în A.I.I.P., 5/1966, p. 73—75.

Perioada 1945—1966

- D. Baboian, *Yemen, salt peste milenii*, Buc., Edit. politică, 1966, 144 p.
- A. Comănescu, *Criza N.A.T.O., criză a politicii blocurilor militare agresive*, în L.C., 5/1966, p. 85—95.

- E. Dessare, *Coșmar antilez*, Buc., Edit. politică, 1966, 192 p.
Danielo Dolci, *Mărturii siciliene*, Buc., Edit. politică, 1966, 216 p.
N. Popescu, N. Rateș, *Realități congoleze*, Buc., Edit. politică, 1966, 144 p.

V. METODICĂ

- I. Dumitrescu, N. Popescu, *Creșterea eficienței lecțiilor de istorie prin utilizarea mijloacelor audiovizuale*, în R.P., 5/1966, p. 81—86.
E. Munteanu, *Cum realizăm lecțiile de cultură în cadrul orelor de istorie*, în S.A.I., VIII, p. 411—432.
-